

# 1 MAYIS 2010 MİTİNGİ

Aydınlık Dergisi, 2 Mayıs 2010

Yıldırım Koç

2010 yılında 1 Mayıs, ilk kez Türk-İş, DİSK, Hak-İş, KESK, Türkiye Kamu-Sen ve Memur-Sen tarafından Taksim’de ve birçok ilde birlikte kutlanıyor.

1 Mayıs, Türkiye Kamu-Sen, KESK ve Birleşik Kamu-İş’in 25 Kasım 2009 genel eylemi, Tekel işçilerinin 78 günlük Ankara direnişi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi itfaiyecilerinin direnişi, eczacıların eylemi, hekimlerin eylemi, Marmaray işçilerinin direnişi, 17 Ocak 2010 Ankara Mitingi, 4 Şubat 2010 genel grev girişimi, 20 Şubat 2010 Ankara’da Tekel işçilerine destek eyleminin ardından ve 26 Mayıs 2010 genel grevinin öncesinde kutlanacak.

1 Mayıs mitingleri, küresel krizin sürdüğü, Türkiye’nin ekonomik, siyasal ve toplumsal krizinin giderek derinleştiği, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakaların sorunlarının arttığı, AKP’nin anti-demokratik girişimlerini yoğunlaştırdığı, AKP’nin oy oranının yüzde 28’e gerilediği, AKP’nin giderayak gündeme getirdiği düzenlemelerin iyice pervasızlaştığı, işçi sınıflarına ve kıdem tazminatına yönelik yeni saldırıların sıralarını beklediği bir süreçte gerçekleştirilecek.

1 Mayıs, Türkiye’nin bağımsızlığının, Türkiye Cumhuriyeti’nin üniter devlet yapısının bütünlüğünün ve Türk ulusunun bütünlüğünün giderek daha büyük tehlikeler yaşadığı günlerde kutlanacak.

Ancak Türk-İş, Hak-İş, DİSK, Memur-Sen, Türkiye Kamu-Sen ve KESK’in imzasıyla yayımlanan ortak 1 Mayıs bildirisinde bu sorunların büyük bölümünü göremiyoruz.

İşin ilginç yanı, bu bildirin altında imzası bulunan 6 örgüt içinde yalnızca Türk-İş’in ve Hak-İş’in bu bildiriye kendi internet sitesinde yayınlaması. Diğer 4 örgüt, sitelerinde başka birçok açıklamaya yer verirken, sanki utaniyormuşçasına 1 Mayıs bildirisini sitelerine koymamışlar.

1 Mayıs, **işçi sınıfının** uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. Halbuki 6 örgütün ortak bildirisinde “işçi sınıfı” kavramı hiç geçmiyor; emekçi kavramı kullanılmış.

Tüm işçiler emekçidir; ancak tüm emekçiler işçi değildir. “Emekçi”, yaşamını kendi emeğiyle kazanan insan demektir. Kır küçük burjuvazisi (küçük meta üreticileri) de, kent küçük burjuvazisi (esnaf-sanatkar) de emekçidir; ancak bu insanlar, kendi üretim araçlarının mülkiyetine sahip kişilerdir. İşçi, işgücünü satar; geçimini aldığı ücretle sağlar. İşçinin ürettiği ürünün veya sunduğu hizmetin karşılığında alınan para, işverenindir. Buna karşılık, birer emekçi olan kır ve kent küçük burjuvaları, ürettikleri ürünün sahibidir ve gelirleri, sattıkları üründen elde edilen paradır. Devlet memurları, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan sözleşmeli personel, bazı kuruluşlardaki geçici personel (4/C) ve değişik statülerde ücret/aylık/maaş karşılığında çalıştırılanlar ise işçi sınıfının parçalarıdır. “İşçi sınıfı” kavramının geçmediği bir 1 Mayıs bildirisi hiç doğru olmamış.

Bildiride, 1 Mayıs’ın, “emekçilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü” olduğu belirtilmiş. 22 Nisan 2009 günü kabul edilen 5892 sayılı Yasayla “1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatilidir” ifadesi getirildi. Bildiride de “1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü” ifadesi öne çıkarılarak sınırları Hükümet tarafından çizilmiş bir anlayış yansıtılmış.

Türkiye’nin emperyalizmin saldırısı altında olduğu koşullarda, emperyalizmden söz edilmeyen bir 1 Mayıs bildirisi hazırlanmış. Türkiye günümüzde Atatürk’ün gençliğe hitabesinde anlattığı koşulları yaşamaktadır. İşçi sınıfının öncelikli görevi, Türkiye’nin bağımsızlığını ve bütünlüğünü korumaktır. Irak’ta da, Amerikan emperyalistlerine karşı çıkmayan bir 1 Mayıs kutlaması yapılabilir; hatta bu kutlamada işçi sınıfından bile söz edilebilir. Ancak bu ruhuna uygun bir 1 Mayıs olmaz; aynen işgal altındaki İstanbul’daki 1 Mayıs kutlamaları gibi olur. Halbuki 1922 yılında Ankara’da yapılan 1 Mayıs kutlamaları, emperyalizme ve kapitalizme karşı bir anlayış ve ruhla gerçekleştirilmişti.

Ortak bildirin belki tek olumlu yanı, bölücülüğe yer verilmemesidir.

1 Mayıs’ta enternasyonalizm olmalıdır. Uluslararası sendikal örgütler, emperyalistlerin ortağı olduğunu açıkça ifade eden emperyalist ülke sendikal merkezlerinin hakimiyeti altındadır. 1 Mayıs’ta onlara, günümüzde enternasyonalizmin, emperyalizme karşı mücadele olduğunu anlatmamız gerekiyor. Uluslararası sendikal örgütlerin, emperyalizme, özelleştirmelere, sermayenin hakimiyetine karşı çıkmayan açıklamalarının eleştirilmesi gerekiyor. Türkiye işçi sınıfı, ülkemizdeki tüm emekçi sınıf ve tabakalara önderlik etmenin ötesinde, emperyalist ülkelerin işçi sınıflarına da rehberlik etme göreviyle karşı karşıyadır. Bildiride bunlar da yoktur.

Ayrıca, Atatürkçü Düşünce Derneği gibi örgütlenmelerin, işçi sınıfının gücünü ve 1 Mayıs'ın önemini hâlâ kavrayamamış olması da üzüntü vericidir.

1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması önemlidir. Ancak "Taksim'de 1976, 1977 ve 1978 kutlamaları nasıldı?" sorusunu da sormak gereklidir. Geçmişin Taksim kutlamaları kiteseldi; ancak başka olumlu ve olumsuz özellikleri de vardı. Günümüzde Taksim'de yapılacak kutlama geçmişteki Taksim kutlamalarından hangi açılardan daha iyi, hangi açılardan daha kötüdür? Bu sorunun da değerlendirilmesi gerekir.

6 konfederasyonun Taksim'de 1 Mayıs kutlaması önemlidir; ancak kutlanan günün, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olduğu unutulursa; Türkiye'nin bağımsızlığının ve bütünlüğünün emperyalizmin saldırısı altında olduğu gerçeği görmezlikten gelirse, kutlama gerçek bir kutlama olmaz. 6 konfederasyona bu gerçekleri öğretme görevi de 1 Mayıs'ı gerçekten sınıf temelli ve anti-emperyalist bir ruhla kutlayan siyasal yapılara düşmektedir.